

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Донецький національний університет економіки і торгівлі
імені Михайла Туган-Барановського

Кафедра маркетингу, менеджменту та публічного адміністрування

Н.С. Іванова, Н.С. Приймак, О.Б. Чернега, Р.В. Шамрін

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
ДО ВИКОНАННЯ
КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ**

Галузь знань: 07 «Управління та адміністрування»
Спеціальність: 073 «Менеджмент»
Освітня програма «Антикризовий менеджмент організацій»
Ступінь: магістр

Кривий Ріг
2021

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Донецький національний університет економіки і торгівлі
імені Михайла Туган-Барановського

Кафедра маркетингу, менеджменту та публічного адміністрування

Н.С. Іванова, Н.С. Приймак, О.Б. Чернега, Р.В. Шамрін

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
ДО ВИКОНАННЯ
КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ**

Галузь знань: 07 «Управління та адміністрування»
Спеціальність: 073 «Менеджмент»
Освітня програма «Антикризовий менеджмент організацій»
Ступінь: магістр

Затверджено на засіданні
кафедри маркетингу, менеджменту та
публічного адміністрування
Протокол № 4
від “28” вересня 2021 р.

Схвалено навчально-методичною
радою ДонНУЕТ
Протокол № 2
від “07” жовтня 2021 р.

Кривий Ріг
2021

УДК ([378.147.091.31:378.2]:378.22):005
І 21

Іванова Н.С., Приймак Н.С., Чернега О.Б., Шамрін Р.В.

І 21 Методичні рекомендації до виконання кваліфікаційної роботи [Текст] : для здобувачів ВО. спец. 073 «Менеджмент», освітня програма «Антикризовий менеджмент організацій», ступінь магістр / М-во освіти і науки України, Донец. нац. ун-т економіки і торгівлі ім. М. Туган-Барановського, каф. марк., менедж. та публ. адмін. ; Іванова Н.С., Приймак Н.С., Чернега О.Б., Шамрін Р.В. Кривий Ріг : [ДонНУЕТ], 2021. – 11 с.

Методичні рекомендації розроблені для надання допомоги здобувачам вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою «Антикризовий менеджмент організацій» спеціальності 073 «Менеджмент», у виконанні кваліфікаційної роботи. У методичних рекомендаціях сформульовано мету кваліфікаційної роботи, порядок її написання, вимоги до структури, оформлення роботи та підготовки до захисту

© Іванова Н.С., Приймак Н.С.,
Чернега О.Б., Шамрін Р.В. 2021
© Донецький національний
університет економіки й торгівлі
імені Михайла Туган-Барановського,
2021

ЗМІСТ

1.	Нормативне підґрунтя виконання та захисту кваліфікаційної роботи	5
2.	Мета виконання кваліфікаційної роботи	5
3.	Організація процесу виконання та захисту кваліфікаційних робіт	7
5.	Структура та зміст кваліфікаційної роботи	8

1. НОРМАТИВНЕ ПІДГРУНТЯ ВИКОНАННЯ ТА ЗАХИСТУ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Основними документами, які регламентують порядок організації процесу виконання та захисту кваліфікаційних робіт у Донецькому національному університеті економіки і торгівлі імені Михайла Туган-Барановського, їх мету та завдання, а також вимоги щодо їх підготовки та захисту, є:

Закон України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 № 1556-VII.

Закон України «Про освіту» від 16.07.2019 р. № 10-р/2019.

Положення ДонНУЕТ про організацію освітнього процесу в Донецькому національному університеті економіки і торгівлі імені Михайла Туган-Барановського (П ДонНУЕТ 02.01-01-2020).

Положення ДонНУЕТ про кваліфікаційну роботу здобувача вищої освіти (П ДонНУЕТ 02.02-07-2020).

Положення ДонНУЕТ про запобігання та виявлення академічного плагіату (П ДонНУЕТ 02.02-10-2020).

Положення про екзаменаційну комісію (П ДонНУЕТ 02.01 - 06 - 2020).

Стандарт Університету «Вимоги до оформлення письмових робіт здобувачів вищої освіти», СТУ ДонНУЕТ 02.02 - 30 – 2020.

2. МЕТА ВИКОНАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Однією із форм атестації здобувачів вищої освіти ОП «Антикризовий менеджмент організацій» магістерського ступеню є публічний захист кваліфікаційної роботи.

Відповідно до Положення ДонНУЕТ про кваліфікаційну роботу здобувача вищої освіти (П ДонНУЕТ 02.02-07-2020), кваліфікаційна робота – це самостійна робота здобувачів вищої освіти денної та заочної форм навчання, що виконується на завершальному етапі здобуття першого або другого рівня вищої освіти для встановлення відповідності набутих результатів навчання вимогам стандартів вищої освіти.

Головною метою виконання кваліфікаційної роботи є оволодіння здобувачами вищої освіти методологією творчого вирішення (розв'язання) сучасних проблем (завдань) наукового або (та) прикладного характеру на основі отриманих знань та професійних умінь відповідно до вимог стандартів вищої освіти.

Відповідно змісту освітньої програми, здобувачі вищої освіти через кваліфікаційну роботу демонструють:

здатність встановлювати цінності, бачення, місію, цілі та критерії, за якими організація визначає подальші напрями розвитку, розробляти і реалізовувати відповідні стратегії та плани

здатність до саморозвитку, навчання впродовж життя та ефективного самоменеджменту

здатність до ефективного використання та розвитку ресурсів організації

здатність розробляти проекти, управляти ними, виявляти ініціативу та підприємливість

здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, приймати ефективні управлінські рішення та забезпечувати їх реалізацію

здатність розробляти антикризове управління організацією в умовах невизначеності

здатність обґрунтовувати вибір методичного інструментарію управлінської діяльності на міждисциплінарній основі для ідентифікації та вирішення антикризових управлінських завдань

здатність застосовувати методи менеджменту для забезпечення ефективності діяльності організації, оцінки рівня її конкурентоспроможності, розробки конкурентної стратегії її розвитку

здатність обґрунтовувати і оцінювати доцільність та наслідки впровадження управлінських рішень, що ґрунтуються на результатах системного аналізу діяльності організації та враховують стан і перспективи змін ключових факторів його внутрішнього та зовнішнього середовища;

здатність проводити моніторинг результатів діяльності організації та ідентифікувати проблеми, що пов'язані з кризовим станом, діагностувати кризу та обґрунтовувати шляхи виходу з кризи;

здатність визначати методи конкурентної боротьби, ідентифікувати конкурентні моделі ринків товарів та послуг, виявляти механізм впливу споживчої лояльності на прибутковість бізнесу, розробляти механізм розвитку конкурентних переваг та ключових компетенцій підприємства;

здатність визначати основні етапи та застосовувати галузевий аналіз, виконувати аналіз стратегічних груп, обґрунтовувати необхідність проведення галузевого аналізу для визначення найбільш ефективної антикризової конкурентної стратегії підприємства;

здатність обґрунтовувати управлінські рішення щодо ефективного розвитку суб'єктів господарювання, враховуючи цілі, ресурси, обмеження та ризики, використовувати методи, моделі та технології антикризового менеджменту;

здатність застосовувати сучасні статистичні методи, моделі, цифрові технології, спеціалізоване програмне забезпечення для розв'язання складних задач управління організацією в умовах невизначеності.

Кваліфікаційні роботи здобувачів вищої освіти ОП «Антикризовий менеджмент організацій» спеціальності 073 «Менеджмент» виконуються за тематикою, запропонованою групою забезпечення освітньої програми «Антикризовий менеджмент організацій» та затвердженою рішенням кафедри маркетингу, менеджменту та публічного адміністрування.

Зміст, мета та завдання кваліфікаційної роботи визначається її темою.

Кваліфікаційні роботи обов'язково перевіряються на плагіат.

3. ОРГАНІЗАЦІЯ ПРОЦЕСУ ВИКОНАННЯ ТА ЗАХИСТУ КВАЛІФІКАЦІЙНИХ РОБІТ

Процес виконання та захисту кваліфікаційних робіт складається із 2 етапів: підготовчого та виконавчого.

На підготовчому етапі здійснюється:

1. Вибір теми кваліфікаційної роботи.

Відповідно до Положення ДонНУЕТ про кваліфікаційну роботу здобувача вищої освіти (П ДонНУЕТ 02.02-07-2020), теми кваліфікаційних робіт затверджуються на засіданні випускової кафедри та оприлюднюються на її сайті до 1 квітня поточного навчального року.

До 1 травня здобувач вищої освіти має можливість ознайомитися із тематикою кваліфікаційних робіт та узгодити тему із керівником кваліфікаційної роботи.

До 10 травня здобувачі вищої освіти подають на ім'я завідувача кафедри заяву, у якій просять закріпити за ними певну тему кваліфікаційної роботи. Здобувачі вищої освіти можуть запропонувати свою тему кваліфікаційної роботи за умови відповідного обґрунтування доцільності її розробки. При цьому необхідно враховувати, що назва теми кваліфікаційної роботи має бути актуальною, чіткою, лаконічною і в той же час найбільш повно відображати сутність та зміст питань, що розглядаються. Тема кваліфікаційної роботи має бути сформульована щонайбільше із 11 слів.

До 1 вересня видається наказ по Університету про закріплення тем кваліфікаційних робіт, призначення керівників та консультантів видаються.

2. Визначення мети та формулювання основних завдань кваліфікаційної роботи.

3. Складання плану роботи над кваліфікаційною роботою та узгодження його із керівником.

4. Вивчення літератури й добір фактографічної інформації.

На виконавчому етапі:

1. Підготовка кваліфікаційної роботи відповідно до узгодженого із керівником плану із дотриманням основних вимог щодо її структури та змісту.

2. Попередній захист кваліфікаційної роботи на кафедрі маркетингу, менеджменту та публічного адміністрування, під час якого здобувач ВО повинен представити перед комісією магістерську роботу в роздрукованому, але не зшитому (зброшурованому) вигляді, (відбувається за 3-4 тижня до захисту). Комісія обговорює основні положення кваліфікаційної роботи, надає рекомендації щодо удосконалення окремих розділів

3. Перевірка кваліфікаційної роботи на запозичення.

4. Допуск гарантом освітньої програми кваліфікаційної роботи до захисту. Кваліфікаційна робота допускається до захисту, якщо показник її оригінальності відповідає вимогам Університету, робота виконана із дотриманням існуючих вимог щодо змісту, структури, оформлення та строків виконання.

5. Відбувається захист кваліфікаційної роботи. Захист кваліфікаційної роботи відбувається на відкритому засіданні Екзаменаційної комісії, графік

роботи якої затверджує перший проректор. Захист супроводжується відповідним роздатковим матеріалом та презентацією.

Керівник кваліфікаційної роботи здійснює поточний контроль виконання даної роботи; видає завдання на кваліфікаційну роботу із календарним графіком її виконання. Основна відповідальність за зміст та результати написання кваліфікаційної роботи лежить на здобувачеві вищої освіти.

4. СТРУКТУРА І ЗМІСТ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Структура кваліфікаційної роботи – це послідовність розташування її основних частин.

Основними частинами кваліфікаційної роботи є:

1. Титульний аркуш.

2. Завдання на кваліфікаційну роботу

3. Реферат – частина кваліфікаційної роботи, яка призначена для ознайомлення з кваліфікаційною роботою і вміщує коротку інформацію, яка розкриває сутність і зміст роботи.

Реферат включає інформацію про: об'єкт, предмет, мету та завдання кваліфікаційної роботи, методи / методику аналізу, а також його основні висновки та рекомендації. Обсяг реферату становить не більше 1 сторінки.

4. Зміст – частина кваліфікаційної роботи, яка відображає її структуру та містить інформацію про найменування та номери початкових сторінок усіх її частин, крім титульного аркуша.

5. Вступ. У вступі обґрунтовується актуальність обраної теми, ступінь її розроблення, невирішені питання, мета кваліфікаційної роботи та її завдання, об'єкт (процес чи явище, що породжують проблемну ситуацію й обрані для вивчення) та предмет (це те, що знаходиться в межах об'єкта, становить науковий або практичний інтерес), методи. Обсяг вступу – 2-3 сторінки.

Таким чином, вступ до кваліфікаційної роботи має відповісти на наступні питання:

3.1. Що вивчається / досліджується у кваліфікаційній роботі?

3.2. Чому цю проблему / феномен важливо дослідити?

3.3. Що було відомо про цю проблему / феномен до того, як було розпочато виконання кваліфікаційної роботи?

3.4. Яким чином вивчається / досліджується проблема / феномен?

3.5. Як ця кваліфікаційна робота розвинула знання про проблему / феномен, які вивчаються?

Основна частина – частина кваліфікаційної роботи, у якій викладаються основні її положення. Інформація, що наводиться у основній частині кваліфікаційної роботи, має відповідати темі, меті та завданням дослідження, подаватися грамотно, науковим стилем. У тексті не повинно бути виразів типу: “я вважаю”, “мені здається”, “у нас прийнято” тощо. Замість них рекомендуються вирази: “вважається доцільним”, “як свідчить проведений аналіз” тощо.

Під час написання основної частини необхідно дотриматися основних принципів подання інформації:

Доказовість. Необхідно забезпечити наявність доказової бази щодо всієї інформації, яка наводиться у кваліфікаційній роботі, активно використовувати статистичні дані.

Селективність. Вся інформація, яка наводиться у кваліфікаційній роботі, має бути присвячені досягненню її мети та вирішенню завдань.

Помірковане цитування. Важливо не переобтяжувати текст цитатами, а наводити резюме або власні висновки із прочитаного. При цьому передавання авторської інформації має здійснюватися точно, але власними словами із обов'язковим посиланням на першоджерело.

Узагальнення та синтез. Кваліфікаційна робота має продемонструвати вміння здобувача вищої освіти узагальнювати великі обсяги інформації, роботи власні висновки, синтезувати / генерувати нові знання.

Домінанта власної позиції. Більша частина тексту кваліфікаційної роботи має відображати авторську позицію та висновки.

Обсяг основної частини – 30-35 сторінок.

Основна частина кваліфікаційної роботи умовно складається із таких елементів:

Аналіз та узагальнення теоретичних розробок з теми кваліфікаційної роботи. Дана складова основної частини кваліфікаційної роботи має містити інформацію про існуючі підходи до розуміння сутності явищ, процесів, які є об'єктом аналізу кваліфікаційної роботи. Здобувач ВО повинен коротко представити огляд літератури досліджуваної теми та стисло хронологію історії проблеми. Це можуть бути монографії, статті, дослідницькі роботи, представлені в пресі або в Інтернеті. Важливо виявити та систематизувати думки різних авторів, вибрати теорії та концепції, які будуть використані для пошуку відповідей на питання дослідження; висловити та обґрунтувати думку щодо проблеми.

Опис методики, яка буде використовуватися для аналізу предмета кваліфікаційної роботи.

Аналітична частина (по об'єкту дослідження) передбачає вивчення, дослідження, аналіз проблеми та розробку альтернативних варіантів її вирішення (обсяг – 18-20 сторінок). Для аналізу об'єкта дослідження, а також для висновків та узагальнень застосовується методика та послідовність дослідження, визначені в теоретичній частині.

Ця частина магістерської роботи є найбільшою, і зміст висновків та рекомендацій залежатимуть від висновків, сформульованих в кінці цієї частини.

Висновки та рекомендації (6-10 сторінок). Викладаються авторські пропозиції щодо розв'язання проблем, які були встановлені в результаті аналізу.

Даний розділ містить основні висновки та пропозиції дослідження, викладені в основному тексті магістерської кваліфікаційної роботи, рекомендує рішення проблеми та вказує простір для реалізації нових ідей. Кваліфікаційна робота магістра повинна містити висновки та рекомендації, які пов'язані між собою та остаточно показують, що мета та завдання досягнуті.

Висновки та рекомендації мають:

- Відповідати завданням кваліфікаційної роботи.

– Включати висновки з аналізу теоретичних розробок з теми кваліфікаційної роботи.

– Відображати авторські пропозиції щодо розв'язання проблем, які були встановлені в результаті аналізу.

Список використаних джерел – частина кваліфікаційної роботи, яка містить інформацію про джерела літератури, використані під час написання кваліфікаційної роботи, відображає вміння здобувача вищої освіти ідентифікувати валідні, надійні та актуальні джерела інформації. Кожне включене у такий список джерело повинне мати відображення в тексті кваліфікаційної роботи, бути використане для її написання. Серед різних джерел інформації слід віддавати перевагу сайтам статистичних служб, міжнародних організацій, законам та іншим нормативно-правовим актам України та інших країн, монографіям, науковим статтям, навчальним посібникам. Необхідно звертати увагу на рік, яким датуються джерела інформації, віддаючи перевагу тим, які були опубліковані не пізніше 5 років тому. Оформлення списку використаних джерел здійснюється відповідно до ДСТУ 8302:2015.

Додатки – частина кваліфікаційної роботи, у якій можуть бути подані необхідні таблиці, рисунки, розрахунки тощо.

Навчальне видання

Іванова Наталя Сергіївна, д.е.н., доцент
Приймак Наталія Сергіївна, д.е.н., доцент
Чернега Оксана Богданівна, д.е.н., професор
Шамрін Руслан Володимирович, к.е.н.

Кафедра маркетингу, менеджменту та публічного адміністрування

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
ДО ВИКОНАННЯ
КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ**

Галузь знань: 07 «Управління та адміністрування»
Спеціальність: 073 «Менеджмент»
Освітня програма «Антикризовий менеджмент організацій»
Ступінь: магістр

Формат 60×84/8. Ум. др. арк. 1,0.

Донецький національний університет економіки і торгівлі
імені Михайла Туган-Барановського
50005, Дніпропетровська обл.,
м. Кривий Ріг, вул. Трамвайна, 16.
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 4929 від 07.07.2015 р.
ДК № 4929 від 07.07.2015 р.